

jino ljubi v vseh odtenkih. Likovič je ves v naravi, ki jo pričara pod pero v najživahnejših barvah in finesah. Pripovedovanje je skromno, teče lepo in zgodba se dogaja brez razburjenja, a vendar tvegano in prepričljivo pred nami. Pisatelj ljubi male ljudi: čolnarje z Ljubljane, berače, pastirje, nezvesta dekleta, dalje vilinska bitja, vodnarje, blodeče duhove, ki so gibal njegovih zgodb. — Njegov jezik je krepak, ker je sočen in domač, samo slovarčku manj znanih besed bi jih moral vsaj še nekaj pridati, ker se zde nekatere včasih teže umljive ali pa dvoumne.

Informativen uvod, ki ga je napisal pesnik Severin Šali, je dober in tehten ter daje Likoviču mesto, kakršno mu pripada. Sliki na platnicah in ilustracije Jožeta Šenka pa so skrajno diletantske in še dolgo ne dihaajo tiste baladnosti, ki jo Likovičev stil zahteva. Tone Glavan.

Matija Malešič, V zelenem polju roža. Povest. »Slovenčeva knjižnica«. Št. 17. 8°. 169 str. 1942.

Pokojni Malešič je znal spretno izbirati in odkrivati motive. Tako je on prvi uvedel v našo književnost Prekmurje, v pričujoči povesti pa je prvi na širše zajel mlado ljubezen študenta do preprostega kmečkega dekleta. Čeprav je povest v glavnem samo koncept za boljše in obširnejše delo, nam vendar vzbudi marsikatero misel, ki človeka boli. Piščev namen je bil delno torej le dosežen. Kar pa se tiče podrobnosti v povesti, t. j. gradnje, sloga, značajev, moram opozoriti na nekatere napake. Malešič se je strogo držal načrta, ki ga je sestavil pred začetkom povesti; zato izzveni vse tako shematično, in v tej shematičnosti je premalo poglobitve v zgodbo, v dejanje, ki v resnici ni slabo, temveč zanimivo in napeto. Vse gre preveč naštevaje mimo nas. Malešič se najbrž tudi ni utegnil poglobiti v posamezne značaje, ki si jih je dobro zastavil, a pustil take, kot so bili v začetku. Zato dadó njegove osebe vtis neke papirnosti, neživljenjske dejavnosti. Posebno nas to moti pri glavnem junaku Tinetu. Njegova ljubezen do Metke, »rože v zelenem polju«, nam je umljiva, a psihološko neopravičljiva je njegova odvrnitev od nje. Pisatelj ni tega pojasnil niti z eno besedo. Tako ostane v nas nerešeno vprašanje in samo domneva naveličanosti. (Žal mora bralec v sodobnih romanih marsikaterikrat sam ugibati in spraševati: čemu, zakaj, kako to itd.) To vrzel je moral Malešič bržkone tudi sam slutiti, ker jo je skušal zakriti s prenasitnim modrovanjem, sproščevanjem in slogovnim kramljanjem. Saj kramljanje je čisto nekaj lepega, a če je preveč, mori, dolgočasi in odbija. Sicer pa je za preproste bralce lepa povest in dober nadomestek detektivk in raznih kriminalnih zgodb, ki naj bi jih bilo čim manj v naši književnosti. Stvar je vsaj domača, slovenska.

Knjigi je napisal dober informativen uvod dr. Tine Debeljak. Oprema Jele Vilfanove je okusna. Tone Glavan.

Joža Lovrenčič, Tonca iz lonca. Nenavadna zgodba iz starih časov. »Slovenčeva knjižnica«. Št. 12. 8°. 210 str. 1942.

Najnovejše Lovrenčičevo delo hoče biti po vsem videzu mladinska povest. Ta videz opravičuje tudi njeno izhajanje v mladinskem listu »Vrtcu« od 1936. do 1939. leta. V resnici pa je le na pol mladinska povest, na pol pa za odrasle, ki naj bi jim bila nekakšna prijetna pravljica o starih, davnih dneh. Ima namreč nekaj motivov, n. pr. rojstvo Tonca iz lonca in njegovih bratcev, razna odvišna modrovanja itd., ki za mladino nikakor niso sprejemljiva. Vsaj name je Tončevo rojstvo napravilo zelo čuden in neprijeten vtis. Moti tudi več exmachinalnosti; nekatere so preveč otipljive, posebno razna srečanja. Mladino in odrasle bodo še motile nepotrebne latinske besede, ki bi jih pisatelj lahko brez škode opustil, saj bi imela povest tudi brez njih šolarski značaj. Sploh pa se mi zdi, da se je v zadnji četrti pisatelju zelo mudilo s koncem, ker obračunava zelo hitro. Sicer pa se povest dobro bere, ker je zanimiva in tudi napeta.

Škoda, da ni povest bogateje ilustrirana. Ilustrirati pa bi jo moral kdo drug, in ne Kremžar, čigar ilustracije so okorne, trde, surove in diletantske. Tudi oprema ni ravno najboljša. Tone Glavan.